

☐	Pro gradu -tutkielma
☒	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansantaloustiede	Päivämäärä	26.11.2003
Tekijä(t)	KTM Elias Oikarinen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	110
Otsikko	Varuskuntien toimintojen ulkoistaminen talousteorian valossa		
Ohjaaja(t)	Professori Paavo Okko ja dosentti Martti Vihanto		

Tiivistelmä

Lisääntyvä markkinamekanismin hyväksikäyttö on nähty puolustusvoimissa keskeisenä keinona vastata muuttuvan yhteiskunnan asettamiin haasteisiin. Varuskuntien osalta tämä tarkoittaa sitä, että useiden tukitoimintojen ulkoistaminen, eli ostaminen varuskunnan ulkopuoliselta organisaatiolta, tulee pohdittavaksi tai on jo suoritettu.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on esittää talousteorian keskeiset *make-or-buy* -päätöksentekoon vaikuttavat tekijät ja soveltaa tätä teoriaa varuskuntien tukitoimintojen ulkoistamiskysymykseen. Keskeinen tarkastelutapa tutkimuksessa on liiketoimikustannusteoria. Lisänäkökulmina on huomioitu myös kyvykkyysteoria sekä omistusoikeudellinen näkökulma.

Keskeiset ulkoistamisen, eli markkinoilta ostamisen, hyödyt suhteessa panostuotannon sisäiseen järjestämiseen ovat markkinoiden luomat voimakkaammat kannustimet kustannustehokkuuteen sekä markkinoiden kyky ehkäistä paremmin byrokratiasta aiheutuvia haittoja ja hyödyntää paremmin mittakaava- ja monituote-etuja. Markkinoiden hyödyllisien ominaisuuksien seurauksena panostuotannon sisäyttäminen on yleensä kannattavaa vain niiden tuotantopanosten osalta, joiden kohdalla markkinoilta hankkimiseen liittyy erityisen suuria riskejä ja siten huomattavan suuria liiketoimikustannuksia. Liiketoimikustannusten suuruuteen vaikuttavat erityisesti liiketoimien vaatimien resursien erikoistuneisuuden aste, liiketoimien tiheys sekä liiketoimiin liittyvän epävarmuuden aste

Varuskunnan *make-or-buy* -päätöksenteossa täytyy huomioida puolustushallinnon erityispiirteet. Puolustushallinnon kriisivarmuuden tarpeen seurauksena voi olla tarpeen järjestää jotkin sellaisetkin toiminnot sisäisesti, jotka puhtaasti liiketaloudellisesti ajatellen kannattaisi ostaa markkinoilta. Varuskuntien *make-or-buy* -päätöksenteko on muutoinkin hyvin monimutkainen asia, ja ulkoistamiseen ja sisäyttämiseen liittyvien vahvuuksien, mahdollisuuksien, heikkouksien ja uhkien takia panostuotannon järjestämisestä päätettäessä täytyy huomioida lukuisia tekijöitä. Teorian pohjalta ei monessa tilanteessa pystytäkään suoralta kädeltä sanomaan, mikä olisi edullisin tapa järjestää tietty varuskunnan tukitoiminto. Varuskunnissa löytyy kuitenkin myös sellaisia tukitoimintoja, joiden *make-or-buy* -valintaan teoriolla on selkeä näkemys.

Asiasanat	liiketoimikustannusteoria, puolustusvoimat, ulkoistaminen, varuskunta
Muita tietoja	

